

05.10.2023

Kokousaika

5.10.2023 klo 17:02-18:27

Kokouspaikka

Microsoft Teams ja Helsingin kaupungintalo, Kaupunginhallituksen istuntosali (Pohjoisesplanadi 11-13)

Läsnä**Jäsenet**

Karimy, Zahra	puheenjohtaja
Sohrabi, Seida	
Vuori, Timo	
Toivonen, Milo	
Kaartinen Sini	varajäsen
Miala Maria	varajäsen
Laasio, Mari	
Majaniemi, Minna	
Tamrakar, Byoma	varajäsen

Muut

Reunanen, Titta	kumppanuuspäällikkö
Salmi, Paula	asiantuntija
Mustajärvi, Tuija	asiantuntija
Väyrynen, Kati	projektikoordinaattori (läsnä 5 §)

Puheenjohtaja

Karimy, Zahra	puheenjohtaja 1-6 §
---------------	------------------------

Esittelijä

Reunanen, Titta	kumppanuuspäällikkö 1-6 §
-----------------	------------------------------

Pöytäkirjapitäjä

Salmi, Paula	asiantuntija 1-6 §
--------------	--------------------

05.10.2023

---

§ **Asia**

- 1 Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
- 2 Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain velvoitteet kunnille sekä toimikunnan tehtävät
- 3 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan syyskauden kokouksista päättäminen
- 4 Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan turvallisemman tilan periaatteet
- 5 Helsingin kaupungin vihapuheen vastainen toimintamalli
- 6 Tiedoksi: Helsingin kaupungin kuuleminen, Hallituksen tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa

05.10.2023

§ 1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päätti todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Samalla tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päättää valita pöytäkirjantarkastajiksi Mari Laasion ja Minna Majaniemen.

Käsittely

Mojibur Doftor ja Iris Flinkkilä eivät olleet kokouksessa paikalla minkä vuoksi esitettyihin pöytäkirjantarkastajiin tuli päätöksestä esille käyvä muutos.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jollei toimielin toisin päättä.

Hallintosäännön 29 luvun 20§ mukaan pöytäkirjan tarkastaa kaksi toimielimen kullakin kerralla valitsemaa jäsentä, ellei toimielin toisin päättä. Toimielin voi erikseen päättää tarkastaa pöytäkirjan tietyn kohdan jo samassa kokouksessa. Jos pöytäkirjantarkastajat eivät hyväksy pöytäkirjaa taikka he tai varatarkastajiksi valitut ovat estyneitä allekirjoittamasta sitä, pöytäkirja tarkastetaan toimielimen seuraavassa kokouksessa.

Esittelijä

kumppanuuspäällikkö
Titta Reunanen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano.

05.10.2023

§ 2

Tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain velvoitteet kunnille sekä toimikunnan tehtävät

Päätös

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Käsittely

Toimikunta keskusteli mahdollisuudesta lausua ja tehdä kannanottoja ennakoivasti tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusteemoja koskevissa päätöksissä. Esittelijä muistutti toimikuntaa siitä, että toimikunta voi olla aloitteellinen, tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja muille kaupungin toimijoille tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja toteuttamiseksi. Esittelijä totesi vievänsä päätösvalmistelijoiden suuntaan viestiä siitä, että toimikunta antaa mielellään lausuntoja tehtävänkuvansa olennaisesti liittyvistä asioista.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Käydään läpi tasa-arvolain (Laki naisten ja miesten tasa-arvosta 1986/609) ja yhdenvertaisuuslain (2014/1325) velvoitteet kunnille sekä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan asettamispäätöksen (Khs 30.8.2021 § 595 Asia/13) mukaiset tehtävät.

Kaupunginhallitus päätti asettaa toimikaudekseen 2023–2025 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan, jonka tehtävänä on:

- Tukea yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon valtavirtaistamista läpäiseviksi periaatteiksi kaikessa kaupungin toiminnassa ja palveluissa.
- Edistää, seurata ja arvioida kaikkien sukupuolten tasa-arvon toteutumista sekä sukupuoleen, sukupuolen ilmaisuun ja sukupuoli-identiteettiin liittyvän syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.
- Edistää, seurata ja arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista sekä yhdenvertaisuuslaissa määritettyihin syrjintäperusteisiin liittyvän

05.10.2023

---

syrjinnän ehkäisemistä ja poistamista Helsingin kaupungin toiminnassa ja palveluissa.

- Seurata ja arvioida kaupunkitasoisen palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa.

- Tehdä esityksiä sekä antaa lausuntoja ja kannanottoja muille kaupungin toimijoille tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja toteuttamiseksi

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta kuulee asiantuntija Tuija Mustajärveä tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain velvoitteista kunnille sekä toimikunnan tehtävistä.

Esittelijä

kumppanuuspäällikkö Titta Reunanen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11–13
Helsinki 17
www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106800001200062637
Alv.nro
FI02012566

05.10.2023

§ 3

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan syksyn kokoukset

Päätös

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päätti pitää kokouksensa syyskaudella 2023 seuraavasti: torstai 16.11.2023 klo 16:30 ja torstai 14.12.2023 klo 17:00

Käsittely

Toimikunta päätti yksimielisesti pitää syyskokoukset päätösehdotuksen mukaisesti.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hallintosäännön 29 luvun 2 §:n mukaan muu toimielin kuin kaupunginvaltuusto kokoontuu päättäminään aikoina sekä lisäksi puheenjohtajan kutsusta. Toimielimen puheenjohtaja voi asioiden vähäisen määrän tai muun erityisen syyn vuoksi peruuttaa kokouksen tai muuttaa kokouksen alkamisaikaa päätettynä kokouspäivänä.

Hallintosäännön 29 luvun 3 §:n mukaan toimielimen kokouskutsu on lähetettävä vähintään neljä päivää ennen kokousta, jollei toimielin toisin päättä.

Esittelijä

kumppanuuspäällikkö
Titta Reunanen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano.

05.10.2023

---

§ 4**Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan turvallisemman tilan periaatteet****Päätös**

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päätti hyväksyä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunnan turvallisemman tilan periaatteet toiminnassaan kaudelle 2023–2025.

Käsittely

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta hyväksyi yksimielisesti toimikunnan turvallisemman tilan periaatteet.

Toimikunta keskusteli keskustelulle myönteisen ilmapiirin luomisen tärkeydestä.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Turvallisemman tilan periaatteita on otettu käyttöön 1970-luvulta lähtien varsinkin nais- ja vähemmistöliikkeissä, joista pyrittiin tekemään suunnitelmallisesti ja tietoisesti yhteisöllisempiä ja turvallisempia. Suomessa turvallisemman tilan periaatteet ovat yleistyneet erityisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana. Periaatteita käytetään erilaisissa toiminnoissa, esimerkiksi harrastus- ja järjestötoiminnassa. Turvallisuus viittaa turvallisemman tilan kontekstissa turvallisuuden sosiaaliseen ulottuvuuteen eli ihmisten sosiaalisiin asenteisiin ja keskinäiseen vuorovaikutukseen.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta laati turvallisemman tilan periaatteet kaudelle 2021–2023 ja periaatteet ovat edelleen tarkoituksen mukaisia.

1. Kuuntelemme jokaista, tuemme ilmaisemaan mielipiteensä ja jokainen voi turvallisesti kysyä epäselvistä asioista. Annamme jokaisen puhua rauhassa sanottavansa loppuun.
2. Kunnioitamme niidenkin ihmisten mielipiteitä, joiden ajatukset ovat kanssamme ristiriitaisia. Kommentoimme vain käsiteltäviä asioita, ei keskustelun osallistujia. Arvostamme hyviä argumentteja, vaikka ne tulisivat erilaisesta poliittisesta näkökulmasta.
3. Edellytämme kaikilta asiallista ja kunnioittavaa käytöstä kaikkia

05.10.2023

---

yksilöitä ja ryhmiä kohtaan.

4. Annamme jokaisen määritellä itsensä ilman oletuksia toisten identiteetistä tai taustasta.
5. Käytämme kieltä, joka ei ole syrjivää, toiseuttavaa tai leimaavaa.
6. Puhumme selkeillä termeillä ja sanoilla, joita on helppo ymmärtää. Tarvittaessa selitämme käyttämämme käsitteet auki.
7. Käytämme aina teknisiä apuvälineitä, kuten mikrofonia puhumiseen, silloin kun se on mahdollista. Osallistujien joukossa voi tietämättämme olla henkilöitä, joille apuvälineiden käyttö on tärkeää.

Esittelijä

kumppanuuspäällikkö
Titta Reunanen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11–13
Helsinki 17
www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06800001200062637

Alv.nro

FI02012566

05.10.2023

§ 5

Helsingin kaupungin vihapuheen vastainen toimintamalli

Päätös

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Käsittely

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta kuuli projektikoordinaattori Kati Väyrystä kaupungin vihapuheen vastaisesta toimintamallista. Toimikunta keskusteli vihapuheen määritelmästä, sen määrittelyn haastavuudesta sekä sen eri muodoista. Toimikunta totesi vihapuheeseen puuttumisen voivan olla haasteellista sekä nosti esiin toiveen saada malliin konkreettisia puuttumisen keinoja. Lisäksi keskusteltiin vihapuheen vastaisen toimintamallin jalkauttamisesta kaupungin toimialoille.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Vihapuhe heikentää yhdenvertaisuutta, demokratiaa, väestösuhteita, turvallisuuden tunnetta ja osallisuuden edellytyksiä. Suomen perustuslain (731/1999) mukaisesti ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Helsingin kaupunki on Kasvun paikka -strategiansa mukaisesti ”sitoutunut edistämään yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia kaikessa toiminnassaan”. Helsingin kaupunki on tuottanut kaupunkitasoisen vihapuheeseen puuttumisen toimintamallin vihapuheen tunnistamisen ja siihen puuttumisen tueksi.

Vihapuheeseen puuttumisen toimintamalli on laadittu yhteistyössä eri sidosryhmien; Helsingin kaupungin eri toimialojen ammattilaisten (sosiaalityö, nuorisotyö, perusopetus, toinen aste, ruotsinkieliset palvelut), poliisin sekä oikeusministeriön asiantuntijan kanssa. Ammattilaisille suunnattu Helsingin kaupungin vihapuheeseen

05.10.2023

---

puuttumisen toimintamalli tutustuttaa vihapuheen määritelmään, sen vaikutuksiin sekä ennaltaehkäisyyn ja puuttumisen keinoihin.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta kuulee kasvatuksen ja koulutuksen toimialalta kehittämispalveluista projektikoordinaattori Kati Väyrystä kaupungin vihapuheen vastaisesta toimintamallista.

Esittelijä

kumppanuuspäällikkö Titta Reunanen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11–13
Helsinki 17
www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F106800001200062637
Alv.nro
FI02012566

05.10.2023

6

Tiedoksi: Helsingin kaupungin kuuleminen, Hallituksen tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa

Päätös

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta päätti merkitä tiedoksi saadun informaation.

Käsittely

Toimikunta keskusteli hallituksen päätösten vaikutuksista helsinkiläisten tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen sekä tarpeesta kiinnittää huomiota yhteiskunnalliseen tilanteeseen ja sen vaikutuksista kaupunkilaisten hyvinvointiin.

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Helsingin kaupungin kuuleminen: Hallituksen tiedonanto yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa.

Hallitus julkaisi tiedonannon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä suomalaisessa yhteiskunnassa 31.8.2023. Valmistelun tueksi pyydettiin suullisia ja kirjallisia lausuntoja yli sadalta eri taholta elokuun aikana.

Kirjallisessa kuulemisessa pyydettiin vastaamaan seuraaviin kysymyksiin:

- Mitkä ovat mielestänne Yhdenvertainen Suomi -ohjelman kolme keskeisintä tavoitetta, joihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota?
- Mitkä ohjelman toimenpiteistä ovat olleet erityisen hyödyllisiä?
- Mitä muita asioita haluatte nostaa esille yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämiseksi suomalaisessa yhteiskunnassa?

Kaupunki vastasi kuulemispyyntöön pormestarin päätöksellä

05.10.2023

9.8.2023.

Esittelijä

kumppanuuspäällikkö
Titta Reunanen

Lisätiedot

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, puhelin: 310 23437
titta.reunanen@hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11–13
Helsinki 17
www.hel.fi

Puhelin

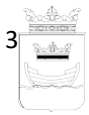
+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06800001200062637
Alv.nro
FI02012566

05.10.2023

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSTOIMIKUNTA

Zahra Karimy
Puheenjohtaja

Paula Salmi
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Mari Laasio

Minna Majaniemi

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11–13
Helsinki 17
www.hel.fi

Puhelin

+358 9 310 1641
Faksi
+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI06800001200062637
Alv.nro
FI02012566